

جمهوری اسلامی افغانستان
وزارت تحصیلات عالی افغانستان
ریاست امور محصلان خصوصی
مؤسسه تحصیلات عالی خواجه عبدالله انصاری (د^ه)

رهنمود برنامه‌های تساوی جنسیتی (جندر)

خزان ۱۳۹۹

مقدمه

مؤسسه تحصیلات عالی خواجه عبدالله انصاری^(ح) با اخذ مجوز از وزارت تحصیلات عالی جمهوری اسلامی افغانستان در سال ۱۳۸۹ فعالیت رسمی خود را در ولایت هرات آغاز نمود. این مؤسسه خوشبختانه در مدت فعالیت خود توانسته است به صورت یک مرکز علمی موفق و پیشرو در عرصه آموزش تحصیلات عالی، جایگاه بلندمرتبه و ارزشمندی پیدا کند. اکنون این نهاد علمی در نهمین سال فعالیت خود با جذب دانشجویان علاقه مند به تحصیل، یکی از مراکز علمی و آکادمیک معتبر در سطح کشور بوده و در ارزیابی های وزارت محترم تحصیلات عالی، در دو دوره جزء مؤسسات برتر تحصیلات عالی در بین مؤسسات تحصیلات عالی خصوصی شناخته شده است.

این مؤسسه با تلاش بی وقفه در مسیر بومی نمودن رشته های آموزشی از طریق بررسی و شناسایی نیازمندی های جامعه به کار خود ادامه می دهد. واحد جندر موسسه تحصیلات عالی خواجه عبدالله انصاری از زمان تأسیس این مؤسسه در ساختار آن وجود داشته و برای تأمین مساوات و برابری تحت اثر معاونت اداری و مالی فعالیت می نماید. ماده ۲۲ قانون اساسی افغانستان (هر نوع تبعیض و امتیاز بین اتباع افغانستان ممنوع است. اتباع افغانستان اعم از زن و مرد در برابر قانون دارای حقوق و وجایب مساوی می باشند.) تبعیض را غیرقانونی دانسته و اعلام می دارد که زنان و مردان دارای حقوق و وجایب مساوی می باشند. این ماده تضمین می نماید که تمام موارد قانون اساسی بالای زنان و مردان به صورت یکسان قابل تطبیق می باشد. علاوه بر آن با غیرقانونی ساختن تبعیض، دولت واضح ساخته است که نقض کنندگان آن مجازات شده زنان و مردان در صورتی که مورد تبعیض قرار بگیرند، می توانند بر حمایت دولت حساب کنند.

در ماده ۴۴ قانون اساسی کشور (دولت مکلف است به منظور ایجاد توازن و انکشاف تعلیم برای زنان، بهبود تعلیم کوچیان و امحای بی سوادی در کشور، برنامه های مؤثر طرح و تطبیق نماید.) بر حق آموزش زنان تأکید صورت گرفته که در آن دولت متعهد به طرح و تطبیق برنامه های مؤثر در جهت متوازن ساختن، تقویت و بهبود آموزش زنان و محو بی سوادی در کشور می باشد. در این ماده تأکید شده که نمایندگی و سهم زنان در تمام دوره های آموزشی بسیار پایین بوده دولت باید این عدم توازن را اصلاح نموده و از بین ببرد. این ماده همچنان منعکس کننده ارزش و مقامی است که دولت به آموزش زنان به مثابه ای یک حق و هم نیازی در راستای انکشاف قائل می باشد.

تعریف جندر

جندر یک تصور کلی ساخته شده اجتماعی است که حقوق، نقش‌ها، مسئولیت‌ها، مکلفیت‌ها، کردار و رفتار زنان و مردان را در یک نظام اجتماعی به طور دقیق مورد ملاحظه قرار می‌دهد و در رابطه به بی‌عدالتی‌ها دادخواهی می‌نماید. جندر همواره به وضعیت زنان نه بلکه در شرایط لازم به وضعیت مردان نیز توجه نموده و در کل خواهان برقراری عدالت اجتماعی می‌باشد.

هدف

اهداف عمده از ایجاد بخش جندر در چارچوب مؤسسه تحصیلات عالی خواجه عبدالله انصاری به شرح زیر می‌باشد:

۱. توزیع مساویانه فرصت‌ها، منابع و منفعت‌ها برای زنان و مردان در یک اجتماع.
۲. ایجاد شرایطی که در آن زنان و مردان دارای حقوق مساوی بوده و همه من حیث افراد ذینفع از هرگونه منابع، امتیازات و کمک‌ها به طور مساویانه مستفید گردند.
۳. مسئولیت‌های فردی را تشخیص، نقش گروه‌های منزوی و آسیب‌دیده را تثبیت و حامی افراد متضرر می‌باشد.
۴. علل خشونت‌ها، بی‌عدالتی‌ها و نابرابری‌ها را جستجو نموده و بعد از تحلیل، راه حل منطقی و قانونی برایش دریافت می‌کند.
۵. ادغام و گسترش جندر در پالیسی‌ها، بودجه‌ها، اصول رفتاری، قوانین و مقررات اداره.

گسترش مساوات جندر

مراحل ارزیابی دخیل بودن زنان و مردان در هر فعالیت پلان شده به شمول قانون‌گذاری، پالیسی‌ها و یا برنامه‌ها در هر ساحه و یا تمام سطوح را دربر می‌گیرد. این عبارت است از استراتژی در نظر گرفتن نگرانی‌ها و تجارب زنان و همچنان مردان من حیث ابعاد تکمیل‌کننده در طرح، تطبیق، بررسی و ارزیابی پالیسی‌ها در تمام عرصه‌های سیاسی، اقتصادی و اجتماعی، طوری که هیچ بی‌عدالتی بین مردان و زنان وجود نداشته باشد.

وظایف واحد جندر

۱. همکاری با مؤسسات تحصیلات عالی دولتی و خصوصی
۲. همکاری با زنان در ثبت آن‌ها به حیث افراد ذینفع در جامعه

۳. همکاری با بخش آموزش و ارتقای ظرفیت کمیسیون اصلاحات اداری و خدمات ملکی اینکه تمام تربیت از نگاه تساوی حقوق اجتماعی اساس ساخته شود.
۴. مشورت مؤثر در اجرای پالیسی منابع بشری، اصلاحات اداری و خدمات ملکی و پالیسی تساوی جندر تا نیازهای زنان مورد توجه قرار گیرد.
۵. مشارکت در برنامه‌های انکشافی وزارت تحصیلات عالی، ریاست پوهنتون‌ها و مؤسسات تحصیلی خصوصی و برنامه‌های مؤسسه تحصیلات عالی خواجه عبدالله انصاری جهت حمایت از حقوق زنان با تضمین اینکه موضوعات مربوط به جندر در اصول رفتاری کارمندان درک و به صورت قانونی درآمده و مورد حمایت مدیران ارشد قرار گیرد.

لایحه وظایف بخش جندر

۱. طرح و ترتیب پلان کاری ماهوار، ربعوار و سالانه غرض نائل شدن به اهداف اداره و پالیسی‌های حمایت جندر.
۲. تطبیق برنامه‌های حمایت از جندر، تساوی حقوق و حضور فعال طبقه اناث در بخش‌های اداری و کادری مؤسسه.
۳. تدویر برنامه‌های آموزشی جندر و آگاهی از قانون برای کارمندان و محصلین مؤسسه.
۴. حمایت از حقوق زنان و محصلین طبقه اناث به منظور جلوگیری از اتلاف حقوقشان و جلب همکاری‌های مؤسسات ملی و بین‌المللی به خاطر تقویت حقوق کارمندان و محصلین.
۵. تأمین ارتباط با آمریت جندر نهادهای دولتی و خصوصی، کمیسیون اصلاحات اداری و ریاست امور زنان در رابطه به تبادل تجارب و تشریک مساعی بخش‌های جندر.
۶. تدویر محافل روزهای ملی و بین‌المللی مانند روز ۸ مارس، روز مادر و محصل و تقدیر خانم‌ها از طریق اداره.
۷. آگاهی دهی در مورد پالیسی‌ها، قوانین و مقرره‌های اداره از نظر جندر و ارائه مشورت‌های لازم در رابطه به برابری جندر برای کارمندان و محصلان.
۸. طرح برنامه‌های حمایت جندر در سطح مؤسسه، غرض تأمین عدالت اجتماعی، تساوی حقوق و برابری جنسیتی.
۹. تهیه گزارش‌های تحقیقی از وضعیت جندر در سطح مؤسسه و ارائه آن به مقامات ذیصلاح.

۱۰. اجرای سایر وظایف مرتبط به وظیفه که از طرف مقامات ذیصلاح در مطابقت با قانون و اهداف اداره سپرده می‌شود.

رهنمود برنامه‌های تساوی جنسیتی (جندر) در جلسه مورخ ۱۳۹۸/۹/۱۸ طی پروتکل شماره (۶) شورای علمی
موسسه مورد تصویب قرار گرفت.

فاطمه آزاد احمدی

رئیس موسسه تحصیلات عالی خواجه عبدالله انصاری